

KATEDRA CHEMII

ZAKŁAD CHEMII ROZPOCZĄŁ SWĄ DZIAŁALNOŚĆ równocześnie z powstaniem krakowskiej WSP w roku akad. 1946/47. W tym czasie staraniem dr L. Musiała i dr M. Jalewskiego powstała Pracownia Chemiczna w jednym pomieszczeniu, jakim wówczas dysponował Zakład Chemii w budynku WSP, przy ul. Straszewskiego 22. Zgodnie z ówczesnym programem nauczania miała ona charakter przede wszystkim pracowni dydaktycznej, zaopatrzonej w najpotrzebniejsze przyrządy oraz odczynniki. W pierwszym roku działalności w Zakładzie Chemii prowadzono wykłady i ćwiczenia dla studentów sekcji geograficzno-biologicznej.

Rok akad. 1948/49 przyniósł reorganizację Uczelni, upodabniając ją pod względem organizacyjnym do uniwersytetów, w związku z czym na Wydziale Geograficzno-Biologicznym wprowadzono trzyletnie studia jednokierunkowe, z oddzielną Sekcją biologii, na której były prowadzone wykłady i ćwiczenia z chemii. W tym czasie skład osobowy Zakładu powiększył się o jedną osobę: asystentkę J. Wawrykiewicz, absolwentkę naszej Uczelni.

W roku akad. 1950/51 rozpoczęto zajęcia ze studentami nowego kierunku: fizyki. W tym roku na miejscu zwolnionej asystentki J. Wawrykiewicz pracował asystent mgr J. Gralikowski oraz nowo przyjęty asystent mgr A. Urbaniak.

W następnym roku akad. (1951/52) polepszyły się znacznie warunki dydaktyczne w Zakładzie Chemii wskutek przeniesienia Zakładu z pojedynczej sali na pierwszym piętrze do dwóch sal na parterze, z których jedną zajęto na pracownię chemiczną, a w drugiej urządzono gabinet, stanowiący zarazem siedzibę kierownika Zakładu, przygotowalnię i magazyn. Równocześnie zwiększył się znacznie stan posiadania, szczególnie materiałów, odczynników i pomocy naukowych, tak by każda grupa ćwiczeniowa posiadała niezbędny komplet do wykonywania ćwiczeń.

Przełomowym rokiem w dziejach WSP był rok 1954, w którym wprowadzono czteroletnie studia, kończące się egzaminem magisterskim, oraz powołano Katedry jako ośrodki pracy dydaktycznej i naukowej na Uczelni.

W tym czasie w skład kadry nauczającej wchodził: dr L. Musiał, kierownik Zakładu i asystenci: mgr J. Staniec i mgr A. Urbaniak.

W 1955 roku po zlikwidowaniu kierunku fizyki Zakład Chemii obsługiwał wyłącznie kierunek biologiczny i należał do Katedry Botaniki. W roku akad. 1956/57 utworzono na Wydziale Geograficzno-Biologicznym Sekcję biologiczną studiów zaocznych dla pracujących, obsługiwaną również przez Zakład Chemii. W tym czasie z powodu małej obsady personalnej, niesłychanie trudnych warunków lokalowych oraz braku niezbędnej aparatury do prac naukowo-badawczych praca Zakładu Chemii koncentrowała się nadal głównie na zajęciach dydaktycznych, a tylko w małym stopniu można było w tej sytuacji prowadzić prace naukowo-badawcze.

W roku 1958 ustawa o szkolnictwie wyższym wprowadziła w życie nowy, pięcioletni program studiów, który uwzględniał na kierunku biologii drugi przedmiot nauczania, tj. chemię. Zakład Chemii miał teraz szczególne zadanie przygotowania studentów na przyszłych wykwalifikowanych nauczycieli biologii, z równoczesnym prawem nauczania chemii w szkołach stopnia licealnego. W związku z powyższym realizowany program wykładów i ćwiczeń był przystosowany do programu nauczania chemii w szkołach średnich. Nowy system przewidywał również na IV roku studiów wykłady i ćwiczenia z zakresu metodyki nauczania chemii.

W roku 1960 Zakład Chemii uzyskał trzecie pomieszczenie i jednocześnie w jednym z nich urządził laboratorium chemiczne do prac naukowo-badawczych. Obsada personalna Zakładu Chemii powiększyła się o jednego asystenta w osobie mgr M. J. Korohody. Wzrost kadry nauczającej oraz przystosowanie nowego laboratorium do celów naukowo-badawczych umożliwiły prowadzenie pracy naukowej.

Od dnia 1 X 1961 r. Zakład Chemii, należący do tej pory do Katedry Botaniki, został przekształcony na samodzielną Katedrę Chemii. Na kierownika tej Katedry powołano dotychczasowego kierownika Zakładu Chemii, doc. dr L. Musiała. Skład osobowy powiększył się o jednego starszego asystenta, mgr R. Sitko i o nauczyciela I Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie — S. Polka, któremu zlecono prowadzenie wykładów i ćwiczeń z zakresu metodyki nauczania chemii.

W roku 1962 skład osobowy Katedry Chemii powiększył się o nowego pracownika naukowo-dydaktycznego w osobie mgr A. B. Bojarskiej.

Od 1 X 1966 r. w krakowskiej WSP otwarto na Wydziale Matematyczno-Fizycznym nowe kierunki pięcioletnich studiów magisterskich, a mianowicie: mechaniczny i elektryczny, a rok później również kierunek wychowania technicznego. Na wszystkich tych kierunkach Katedra Chemii prowadziła objęte programem nauczania wykłady i ćwiczenia z zakresu chemii technicznej. W związku z powyższym stan liczebny pracowników naukowo-dydaktycznych Katedry powiększył się o dwie osoby, tj. mgr J. Paško i mgr E. Mikler, którzy

po odbyciu asystenckich studiów przygotowawczych przeszli na etaty asystentów.

W roku 1969/70 w związku ze zmianą struktury organizacyjnej WSP w Krakowie i przejściem na dwustopniowy system kształcenia nauczycieli kadra nauczająca Katedry Chemii zyskała nowego pracownika w osobie mgr M. Szuwalskiego, starszego wykładowcy, uprzedniego pracownika SN w Krakowie.

W chwili obecnej stan kadrowy Katedry Chemii WSP w Krakowie obejmuje 11 osób, a mianowicie: kierownika Katedry, prof. dr L. Musiała, dwóch starszych wykładowców: mgr R. Sitko i mgr M. Szuwalskiego, dwóch adiunktów: dr M. Korohodę i dr J. Staniec, dwóch starszych asystentów: dr A. B. Bojarską i mgr J. Paško, jednego asystenta: mgr E. Mikler, technika: M. Prostacką oraz trzech pracowników zatrudnionych na godzinach zleconych: mgr M. Sadowskiego, dr J. Słoczyńskiego i mgr M. Stanca.

W latach 1960—1970 wszystkie prace naukowo-badawcze były wykonywane w bardzo skromnym lokalu Katedry Chemii, przy ul. Straszewskiego 22, ponieważ dopiero z końcem 1970 roku Katedra Chemii została przeniesiona do nowego budynku WSP, przy ul. Smoluchowskiego 1, gdzie obecnie dysponuje dwoma salami ćwiczeniowymi dla studentów, przygotowalnią odczynników, gabinetem i pracownią kierownika Katedry, trzema małymi pracowniami adiunktów i asystentów, pokojem aparaturowym oraz pomieszczeniem na bibliotekę.

W latach 1960—1970 w Katedrze Chemii wykonano i opublikowano ogółem dziewiętnaście prac naukowych z dziedziny badań nad otrzymywaniem i działaniem fizjologicznym (przeciwgrybicznym i przeciwdrgawkowym) pochodnych tiazolidyno-2,4-dionu, rodaniny, hydantoiny i 2-tiohydantoiny. Niektóre z tych prac były wykonywane w ramach współpracy naukowej z Katedrami Farmakologii Akademii Medycznych w Łodzi i Lublinie. W okresie tym zostały otwarte cztery przewody doktorskie pracowników Katedry Chemii na Wydziale Geograficzno-Biologicznym WSP. Trzech pracowników uzyskało stopień doktora nauk przyrodniczych na wyżej wymienionym Wydziale, a mianowicie: J. Staniec, M. J. Korohoda i A. B. Bojarska. Czwarty przewód doktorski mgr J. Paško nie został jeszcze zamknięty. Promotorem wszystkich przewodów doktorskich był kierownik Katedry, prof. dr L. Musiał. W marcu 1969 r. kierownik Katedry Chemii doc. dr L. Musiał uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk chemicznych.

Z dziedziny publikacji dydaktycznych Katedry Chemii wymienić należy cztery wydawnictwa skryptowe, stanowiące poważną pomoc dydaktyczną dla studiującej młodzieży. Zaznaczyć też trzeba, że jeden ze skryptów osiągnął już trzecie wydanie, a inny — drugie wydanie. Ze skryptów tych korzystają zarówno studenci naszej, jak i innych uczelni.

Działalność naukowo-dydaktyczna Katedry Chemii znajduje również

swój wyraz w zebraniach pracowników Katedry, na których wygłaszane są referaty z dziedziny prac naukowych oraz problematyki dydaktycznej.

Katedra Chemii obsługuje obecnie następujące kierunki studiów: na Wydziale Geograficzno-Biologicznym kierunek biologiczny kursu magisterskiego i WSN-owskiego studium stacjonarnego i studium dla pracujących, oraz na Wydziale Matematyczno-Fizycznym kierunki: mechaniczny i elektryczny studium stacjonarnego i wychowania technicznego studium stacjonarnego i studium dla pracujących, będące kierunkami magisterskimi, a także kierunki WSN-owskie fizyka z chemią oraz zajęcia praktyczno-techniczne z fizyką. Na tych kierunkach odpowiednio do programów studiów prowadzone są wykłady i ćwiczenia laboratoryjne oraz rachunkowe z chemii ogólnej i nieorganicznej, analitycznej, organicznej, fizycznej, biochemii, chemii technicznej, technologii chemicznej oraz metodyki nauczania chemii.

W dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej działalność Katedry Chemii polegała na szczegółowym opracowaniu planów wykładów i ćwiczeń, organizowaniu licznych konsultacji, wprowadzaniu nowych form w podawaniu i egzekwowaniu wiadomości oraz wdrażaniu studentów do samodzielnego posługiwania się literaturą fachową. W trakcie podawania studentom materiału wykładowego i ćwiczeniowego wpajano im naukowy światopogląd materialistyczny oraz zapoznawano ich z osiągnięciami wielkiego przemysłu chemicznego w 25-leciu PRL. Pracownicy Katedry Chemii pozostawali ze studentami w stałym kontakcie, również poza zajęciami dydaktycznymi, odwiedzając ich w domach studenckich oraz uczestnicząc w imprezach organizowanych dla i przez studentów.

W omawianym okresie pracownicy Katedry Chemii brali aktywny udział w życiu organizacyjnym Uczelni. Prof. dr L. Musiał pełnił w latach 1967/68 i 1968/69 funkcję dziekana Wydziału Geograficzno-Biologicznego WSP w Krakowie, a ponadto w latach 1966—1969 — funkcję wiceprzewodniczącego Rady Zakładowej ZNP przy WSP w Krakowie. Dr J. Staniec sprawowała w latach 1966—1969 funkcję Społecznego Inspektora Pracy Rady Zakładowej ZNP przy WSP w Krakowie. Dr M. J. Korohoda pełniła w latach 1960—1967 obowiązki opiekuna roczników na kierunku biologicznym studium dla pracujących, (aktualnie opiekunem jest dr A. B. Bojarska). Mgr J. Paśko pełni obecnie funkcję opiekuna rocznika na Wydziale Matematyczno-Fizycznym.